

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

September 2014

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

Het programma Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg richt zich op verbeteringen in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ).

De projecten draaien om vernieuwingen in organisatie en bedrijfsvoering, met het doel om de kwaliteit van de JGZ te verhogen. Het gaat in dit programma uitdrukkelijk niet om de inhoud van de werkzaamheden in de JGZ.

www.zonmw.nl/vernieuwingjgz

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling.
ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpodragtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Taakherschikking in de JGZ o- tot 4-jarigen

Jeugdverpleegkundigen zijn goed in staat om standaardconsulten bij gezonde o- tot 4-jarigen in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) zelfstandig uit te voeren. De jeugdarts fungeert in de nieuwe taakverdeling als coach en specialist die bij afwijkingen het beleid bepaalt en kinderen ziet als de verpleegkundige daarom vraagt. Dit blijkt uit een pilot bij Icare.

Waarom dit project?

De JGZ voor o- tot 4-jarigen heeft te maken met veranderende omstandigheden, maar de uitvoering van de dienstverlening is nog niet mee veranderd. Ouders vragen bijvoorbeeld meer aandacht voor psychosociale problematiek. De medewerkers in de JGZ beschikken over de competenties om anders te werken, maar ze voeren het werk nog op dezelfde wijze uit als voorheen. Icare JGZ ziet taakherschikking tussen jeugdarts en jeugdverpleegkundige als een mogelijkheid om de inrichting van de JGZ voor o- tot 4-jarigen aan te laten sluiten bij de geschetste veranderingen.

Conclusie

Het is haalbaar om jeugdverpleegkundigen bij gezonde kinderen vanaf de leeftijd van twee maanden alle consulten te laten uitvoeren. Deze consulten bij gezonde kinderen worden gewoonlijk om en om door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen gedaan. Ouders, verpleegkundigen en artsen zijn tevreden over de nieuwe werkwijze. Het aantal afwijkende bevindingen en verwijzingen verschilt niet significant van het aantal in teams die nog de gebruikelijke taakverdeling hanteren. Jeugdverpleegkundigen willen nog wel graag verbeteringen in de implementatie om hun gevoel van veiligheid te verhogen.

Drie goede redenen voor taakherschikking in de JGZ o-4

- 1 Verpleegkundigen zijn goed in staat om consulten bij gezonde o- tot 4-jarigen zelfstandig uit te voeren.
- 2 Een grotere rol voor de jeugdverpleegkundige komt tegemoet aan de toegenomen aandacht voor psychosociale problematiek.
- 3 Jeugdartsen houden tijd over voor (het ontwikkelen van) andere taken.

Taakherschikking in de JGZ 0-4 onderzocht

In twee teams met 2250 kinderen van 0 tot 4 jaar in zorg zijn verpleegkundigen opgeleid om bij gezonde kinderen vanaf twee maanden de standaard consulten uit te voeren die eerder door de jeugdarts werden uitgevoerd. De arts fungeert als specialist en coach voor de verpleegkundigen, bepaalt beleid bij afwijkingen, ziet kinderen op indicatie en voert een aantal nieuwe taken uit. De resultaten van deze teams werden vergeleken met die van twee teams die op de gebruikelijke manier bleven werken. De onderzoekers keken naar veranderingen in soort en aantal consulten, verwijzingen en continuïteit van de zorg. Ook is de mening van ouders, de competenties van verpleegkundigen, het takenpakket van de arts en de beleving van werknemers gemeten.

Zelf aan de slag met taakherschikking

Wilt u zelf aan de slag met taakherschikking? Dit onderzoek is uitgevoerd bij Icare. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de projectleider, Janine Benjamins: j.benjamins@cjgnoordveluwe.nl.

Resultaten

- Verpleegkundigen in de twee pilot-teams gingen inderdaad (veel) meer consulten uitvoeren.
- Het aantal afwijkende bevindingen en verwijzingen in deze teams week niet significant af van die in de controleteams.
- Ouders gaven aan dat zij goed geïnformeerd waren over de nieuwe werkwijze en dat zij de indruk hadden net zo deskundig en professioneel geholpen te worden als voorheen.
- De artsen ontwikkelden minder nieuwe taken dan gehoopt.
- De verpleegkundigen waren enthousiast.
- De verpleegkundigen zagen verbeterpunten ten aanzien van de implementatie, met als gemeenschappelijke deler het vergroten van hun gevoel van veiligheid.

ZonMw-project 156511003